

Harry Harrison - KRYSA Z NEREZ OCELI

(Stainless Steel Rat)

Dveře kanceláře se otevřely a já v tu ránu věděl, že moje hra skončila. Byla to úplná továrna na peníze - ale už není. Když policajt vešel dovnitř, sedl jsem si na židli a nasadil úsměv. Měl stejně ponurý výraz a těžké boty jako všichni jeho kolegové - stejně tak málo humoru. Skoro jsem věděl, kterým slovem začne, dřív než vydal hlásku.

"Jamesi Bolivare diGrizi, zatýkám vás pro obvinění..."

Čekal jsem na slovo obvinění, neboť lahodilo mému sluchu. Jakmile je vyslovil, zmáčkł jsem knoflík. U stropu zavířil mrak černého prachu, příčný nosník se odsunul stranou a přesně na poldovu hlavu dopadl třítunový sejf. Rozplácl se moc pěkně, díky. Když se prach u omítky usadil, zahlédl jsem z něho jednu ruku, trošku pošramocenou. Lehce se třásla a žalobně na mě mířila ukazovákem. Poldův hlas poněkud ztlumil sejf a zněl jaksi nazlobené. Nic proti němu, ale trochu se opakoval.

"... pro obvinění z nezákonného vniknutí, krádeže, padělám..."

Ještě chvíli pokračoval: jeho výčet dělal dobrý dojem, ale všechno jsem už slyšel. Ze šuplíku jsem dál vytahoval peníze, cpal je do kufru a nenechal se vyrušovat. Seznam končil novým obviněním a já bych přísahal na hromadu tisícikreditových bankovek, že při tomhle mu v hlavě zazněla hořkost.

"Do záznamů vám přibude napadení policejního robota. Zbytečně, protože mám opancéřovaný mozek i hrtan a ve středové sekci..."

"To vím moc dobře, Georgi, ale obousměrné rádio máš na vršku špičaté lebky a já nechci, abys volal svoje kamarády hned."

Dobře mířený kopanec vyloupl ze zdi únikový panel a otevřel cestu na schodiště do přízemí. Když jsem obcházel hromadu sutí na podlaze, chňaply mi robotovy prsty po noze, ale já to čekal a prsty se minuly o dobré dva palce. Poznal jsem už hodně policejních robotů, takže jsem věděl, jak jsou nezníčitelní. Můžete je vyhazovat do povětří a srážet k zemi, a pořád po vás půjdou: povlečou se po jediném dobrém prstu a nepřestanou vypouštět sacharínovou morálku. Tenhle byl taky takový. Zanechte zločinného života a splatíte dluh společnosti a tak podobně. Bylo ho slyšet přes celé schodiště a ještě v přízemí.

Teď mi byla drahá každá vteřina. Zbývaly mi asi tři minuty, než se mi pověsí na paty, a mně bude trvat přesně jednu minutu a osm vteřin, než se dostanu z budovy. To nebyl velký náskok a já se ocitl v místnosti, kde se odstraňovaly nálepky. Ani jeden robot nezvedl hlavu, když jsem se protahoval uličkou kolem nich - překvapilo by mě, kdyby to některý udělal. Všichni byli roboti typu M, nízkého stupně, hloupí a dobří jenom pro jednoduché a opakované práce. Proto jsem si je najal. Vůbec je nezajímalo, proč strhávají nálepky z ovocných konzerv, nebo co je na druhém konci pásového dopravníku, který přiváží konzervy zpoza zdi. Dokonce nevzhledli, ani když jsem odemkl dveře, které nebyly nikdy odemčeny, a které vedly skrz zeď. Nechal jsem je za sebou otevřené, protože teď už jsem neměl žádné tajemství.

Kolem běžícího pásu jsem prolezl zubatou dírou, kterou jsem vysekal ve zdi vládního skladiště. Byl jsem to taky já, kdo instaloval pásový dopravník, což už byly spolu s vysekanou dírou dva činy proti zákonu. Další zamčené dveře se otevřely přímo do skladiště. Automatický vidlicový stahovací vozík příčinně ládoval konzervy na pás a snaživě vydloubával nové z hromad vysokých až do stropu. Vozík neměl ani tolik rozumu, aby se mu dalo říkat robot, řídil se prostě jenom vloženou instrukcí, jak nakládat konzervy. Obešel jsem ho a poklusem proběhl uličkou. Pomalu za mnou utichaly zvuky ilegální činnosti. Hřejivý pocit, slyšet ještě pracovní ruch.

Byl to jeden z nejhezčích triků, který se mi kdy podařil. Pomocí nepatrného kapitálu jsem získal malou místnost sousedící s vládním skladištěm.

Jednoduchou dírou do zdi jsem se ocitl uprostřed zásob trvanlivých potravin, o kterých jsem věděl, že v tak obrovském skladišti budou ležet nedotčeny měsíce nebo roky. Nedotčeny v tom případě, že kolem nepůjdu já.

Vysekal jsem díru a instaloval dopravník, a pak už šlo jen o obchodní záležitost. Najal jsem roboty, aby odstraňovali staré nálepky a nahrazovali je barevnými, které jsem si natiskl. Pak jsem zboží nabídl naprosto legálním způsobem. Moje zásoby byly nejlepší a díky mé vynalézavosti jsem měl velmi nízké náklady, takže jsem si mohl dovolit prodávat za nižší ceny než konkurence, a přesto jsem měl slušný zisk. Místní velkoobchodníci rychle vycítili možnost dohody, a já získal pořadník na měsíce dopředu. Byla to prima operace - a mohla ještě chvíli běžet.

Zarazil jsem tenhle proud myšlenek. Základní heslo, které si při svém podnikání musím pamatovat, je, že když operace skončila, tak SKONČILA! Pokušení zůstat tu aspoň o den déle, nebo inkasovat ještě aspoň jeden šek, by mě mohlo přemoci, ach, jak jsem to dobře věděl. Stejně tak jsem věděl, že by to byl nejjistější způsob, jak se seznámit s místní policií.

Obrať se a kráče dál - a k životu připojuj další dny.

Moje motto, a je dobré. Jen díky tomu, že jsem na něm lpěl, jsem se dostal tam, kde jsem.

A na útěku před policií se nemá snít.

Jakmile jsem doběhl na konec uličky, všechny myšlenky šly stranou. Touhle dobou se venku určitě hemží policajti, musím sebou hodit a neudělat přitom chybu. Bleskový pohled vlevo vpravo. Nikdo v dohledu. Dva kroky vpřed a přivolávací výtahu. Měřidlo, které jsem na zadní výtah instaloval, ukázalo, že se používá průměrně jednou za měsíc.

Přijel za tři vteřiny, prázdný: skočil jsem do něho a zároveň zmáčkł palcem knoflík na střechnu. Zdálo se, že cesta potrvá věčnost, podle záznamu přesně čtrnáct vteřin. Nejnebezpečnější část výletu. Když výtah začal zpomalovat, nastražil jsem se. V ruce jsem držel bezzákazovou pistoli ráže 75, která by se sice o jednoho poldu postarala, ale o víc už ne.

Dveře se rozevřely a já si oddychl. Nic. Určitě vykryli celé území na zemi, a nenapadlo je posílat poldy na střechnu.

Nahoře jsem uslyšel sirény - báječný zvuk. Podle randálu tady musela být nejméně polovička policejního sboru. Přijímal jsem to jako umělec ovace. Rampa byla za výtahovou šachtou, na místě, kde jsem vystoupil. Poněkud zrezivělá, ale stále pevná. Několik vteřin a budu se posunovat po jejím okraji skryt parapetem a ocitnu se ve vedlejším domě.

Tak pomalu, tohle je jeden z bodů, kde spěch nemá smysl. Opatrně na konec rampy, kufřík držet na prsou, abych udržel těžiště nad rampou. Pomalu, krok za krokem, zem je tisíc stop hluboko. Když se ale nedíváte dolů, nemůžete spadnout...

A je to. Teď rychle. Rampa je za parapetem, a jestli si jí nevšímli hned, bude aspoň chvíli kryt moje stopy. Deset rychlých kroků, a už jsou tu dveře na schodiště. Otevírají se snadno - to bych prosil - taky jsem je pořádně promazal. Zevnitř jsem zastrčil závoru a pořádně, zhluboka se nadechl. Ještě to nebylo všechno, ale nejhorší už bylo za mnou. Teď stačí dvě nerušené minuty a Jamese Bolívara, alias kluzkého Jima di Griz nikdy nenajdou.

Do plesnivého, špatně osvětleného pokojíku, který nahoře tvořila šachta schodiště, nikdo nikdy nevešel. Týden předtím jsem si to pečlivě ověřoval pomocí fonu - a optoštěnic, a bylo tu čisto. Prach vypadal neporušeně, až na moje šlápoty. Musel jsem se spoléhat na to, že od té doby se tu žádná nová štěnice neusadila. Při mém podnikání se určitému riziku nevyhnu.

Tedy sbohem, Jamesi diGrizi, měl jsi osmadvadesát kilo a pětadvacet let, tlustý pas a energické čelisti, a vůbec jsi byl typickým obchodníkem, jehož fotografie jsou ozdobou policejních kartoték na tisíci planetách - stejně jako jeho otisky. Ty šly dolů první. Když je nosíte, máte pocit, že

nosíte druhou kůži, ale stačí dotyk rozpouštědla a svléknou se jako pár průhledných rukavic.

Dále oblečení - a pak obrácený podvazkový pás - ten roztomilý teřich přivázaný řemeny na břicho a s obsahem dvaceti kil olova smíchaného s termitem. Rychle se přemáznou odbarvovačem z láhve a mám vlasy přirozeně hnědé, stejně jako obočí. Když si vytahuji kolíky z nosu a vycpávky tváří, trochu to bolí, ale jen vteřinku. Pak modré kontaktní čočky. Po skončení procedury jsem nahý jako novorozeně: vždycky mi připadá, že jsem znovu na světě. V jistém smyslu je to pravda, stal jsem se novým člověkem, o dvacet kilo lehčím, o deset let mladším, s úplně jiným zevnějškem. Ve velkém kufru byl kompletní převlek a brýle s tmavou obroučkou, které nahradily čočky. Hromada bankovek se vešla přesně do příručního kufříku.

Termit se postará o všechny důkazy: skopal jsem je na hromadu a zapálil doutnák. S hukotem chytil, a láhve, šaty, tašky, boty, závaží a všechno ostatní hořelo veselým plamenem. Policie najde na cementu spálené skvrny a mikroanalýza jim ukáže jen pár molekul zdi. Záře hořícího termitu vrhala kolem poskakující stíny, když jsem scházel o tři řady schodů níž, do jednadvacátého poschodí.

Štěstí stálo opět při mně: když jsem otevřel dveře, nikdo tam nestál. O minutu později mě svezl expresní výtah ještě s hloučkem dalších obchodnických chlapíků do haly.

Na ulici vedly jediné dveře a na ty byla namířena portýrská kamera. Nikdo se nepokoušel bránit lidem ve vcházení nebo vycházení z budovy, většinou si nikdo ani nevšiml, že tam kamera je, a s ní kupa policajtů. Blížil jsem se k nim úplně klidně. Silné nervy jsou při mém zaměstnání velkou výhodou.

Na okamžik jsem se ocitl v zorném poli chladného skleněného oka. Nestalo se nic, jsem v pořádku. Kamera byla určitě napojená přímo na hlavní počítač policejního sboru, a kdyby se můj zevnějšek blížil tomu, který mají na kartě, roboti by si mě všimli a skřípli by mě dřív, než bych udělal krok. Nemůžete předběhnout dvojici počítač - robot, protože se pohybují a myslí v mikrovteřinách - ale můžete je přechytračit. Zase jednou se to podařilo.

Taxíkem jsem se svezl o deset bloků dál. Počkal jsem, až byl z dohledu, a pak jsem si vzal další. Teprve když jsem vlezl do třetího, cítil jsem se poměrně v bezpečí a nechal se zavést k vesmírnému terminálu. Kvílení sirén za mnou sláblo a sláblo a jen občas kolem nás projely v opačném směru policejní vozy.

Samozřejmě, na drobnou krádež udělali velký povyk, ale tak to v přecivilizovaných světech chodí. Zločin je teď tak vzácný, že policie kolem mě pobíhá jako smyslů zbavená. Nemůžu jim to mít za zlé, vybírání blokových pokut musí být hrozná nuda. Jsem upřímně přesvědčen, že by mi měli poděkovat, že do jejich jinak nudných životů vnáším trochu vzruchu.

Na letiště se jelo příjemně, protože leželo za městem. Pohodlně jsem se usadil, pozoroval krajinu a sbíral myšlenky. Dokonce jsem měl čas na trochu filozofie. Znovu jsem si mohl dopřát požitek z doutníku, ve svém předchozím převleku jsem kouřil jenom cigarety a zvyk jsem neporušil ani v nejpřísnějším soukromí. Doutníky byly pořád čerstvé, protože už před šesti měsíci jsem je uložil do zvláštní kapesní vlhčící skříňky. Zhluboka jsem vtáhl kouř a vyfoukl ho ven do zářící krajiny. Bylo to příjemné mít po práci, stejně jako tu práci dělat. Nikdy jsem se nedokázal rozhodnout, které období mě teší víc - myslím, že obě přicházejí vhod v pravý čas.

Můj život se liší takovou měrou od života drtivé většiny ostatních lidí v naší společnosti, že pochybuji, zda bych jim to dokázal vůbec vysvětlit. Lidé žijí v rozvětvené, bohaté unii světů, která už skoro zapomněla význam slova zločin. V každé civilizaci se najde několik málo rebelů a ještě méně společensky nepřipustných jedinců. Ti se rodí i přes staletou genetickou kontrolu, ale brzy jsou nalezeni a úchyvky se upravují, u některých se slabé stránky projevují, jen dokud nedospějí, zkoušejí štěstí při drobných

přestupcích - loupežích, vykrádání obchodů a tak podobně. Zůstanou na svobodě týden, dva nebo pár měsíců, záleží na stupni jejich vrozené inteligence. Ale s jistotou, s jakou se rozpadá atomové jádro - a stejně tak se to dá předpovědět - je policie dostihne a přiměje k poslušnosti.

A to představuje skoro veškerou zločinnost v naší organizované vyfešákové společnosti. Řekněme devadesát devět procent. Policii udržuje v pohotovosti jen poslední procento. A to jedno procento jsem já a několik dalších mně podobných, hrstka lidí poházených různě po galaxii. Teoreticky nemůžeme existovat, a pokud existujeme, tak bychom neměli mít možnost něco podnikat - ale podnikáme. Jsme krysy pod deštníkem společnost - rajón máme mimo její bariéry a mimo její pravidla. Když byla dřív pravidla volnější, žilo ve společnosti i více krys, stejně jako mají víc krys stará dřevěná stavení oproti moderním železobetonovým budovám. Ale i ony mají své krysy. Naše společnost je teď celá železobetonová a z nerez oceli, a ve spárách je méně dřer, což chce mazanou krysu, aby je dokázala najít. V tomhle prostředí je dnes krysa z nerez oceli.

Krysa z nerez oceli má báječný a osamělý úděl - a je to největší zážitek v galaxii, když dokážete žít na svobodě. Odborníci na sociologii se myslím zatím neshodli na tom, proč existujeme, někteří dokonce o naší existenci pochybují. Obecně přijímaná teorie říká, že jsme obětmi; dalo by se to vypožorovat a upravit hned, ale projeví se až v pozdějším životě. Přirozeně jsem o tom hodně přemýšlel, a s takovou myšlenkou vůbec nesouhlasím.

Před několika lety jsem na dané téma napsal knížku - samozřejmě pod pseudonymem - která byla docela dobře přijatá. Mám teorii, že se jedná o úchylku filozofickou a nikoli psychologickou. Na určitém stupni se poznání prosadí tak, že člověk musí žít vně pout společnosti, nebo umřít absolutní nudou. V našem životě plném plotů není žádná budoucnost ani svoboda, jediná životní alternativa je naprosté odmítnutí pravidel. Není místo pro žoldáky nebo dobrodruhy - džentlmeny, kteří mohou žít mimo společnost stejně jako uvnitř. Dnes platí buď všechno nebo nic. Abych si zachoval zdravý rozum, vybral jsem si nic.

Taxík zrovna přijížděl k letišti, když jsem dospěl k těmto smutným závěrům, a já byl rád, že jsem tyto myšlenky musel opustit. V našem podnikání se samoty musíme bát, protože spolu se sebelítostí nás mohou zničit, pokud je neudržíme v patřičných mezích. Činnost mi vždycky pomohla, příjemný pocit nebezpečí a vzrušující útěk mi vždycky pročistily mozek. Při placení jsem řidiče ošidil přímo před nosem; když jsem mu podával bankovky, tak jsem jednu štípl. Byl slepý jako patrona, nad jeho důvěřivostí jsem až předl blahem. Spropitným jsem mu ztrátu bohatě vynahradil, protože takové drobné legrace jsou pro mě jenom příjemnou změnou v monotónnosti.

Za okénkem pokladny seděl robot - úředník, uprostřed čela zíralo třetí oko, kryjící kameru. Když jsem platil, lehce cvakala a zabírala mi obličej a cíl mé cesty. Běžný preventivní policejní postup, překvapilo by mě, kdyby tomu tak nebylo. Mířil jsem do intersystému, takže jsem pochyboval, že se můj portrét objeví ještě někde jinde než v kartotéce. Žádné mezihvězdné skoky jsem tentokrát neměl v úmyslu, i když po velké práci to bývalo mým zvykem. Nyní to nebylo nutné. Po ukončení práce je jeden svět nebo malý systém příliš těsný pro další podnikání, ale Beta Cygnus má systém téměř dvaceti planet s pozemským podnebím. Na téhle planetě začala být pro mě příliš horká půda, ale na ostatních pro mě zůstaly dveře dokořán. V systému zuřila obchodní rivalita a já věděl, že policejní sekce spolu příliš nespolupracují. A na to doplatí. Koupil jsem si lístek na Morii, číslo XVIII, velikou a z větší části zemědělskou planetu.

Na letišti fungovala spousta malých obchůdků, pozorně jsem je obhlédl a vybavil se novým kufrem a kompletní garderobou a cestovními potřebami. Nakonec jsem sehnal krejčího. Spíchl mi pár cestovních obleků a společenský kilt a já si je vzal do zkušební kabiny. Jakoby náhodou jsem jeden oblek zavěsil na zeď

přes optickou štěnici a vydával pak zvuky, jako že se svlékám, zatímco jsem upravoval lístek, který jsem si před chvílí koupil. Na druhém konci mého nože na doutníky byl průbojník, kterým jsem změnil kódové děrování, jež určovalo cíl cesty. Teď jsem cestoval na planetu X, nikoli XVIII. S touto změnou jsem přišel skoro o dvě stě kreditů. To je tajemství změn lístků a objednávek - nezvyšovat hodnotu - pak by vznikla příliš vysoká pravděpodobnost, že si toho někdo všimne. Když hodnotu snížíte a přijmete tak o peníze, pak, i když se na to přijde, si lidé budou myslet, že chybuje stroj. Neobjeví se ani stín pochybnosti, neboť proč by někdo měnil lístek tak, aby na tom prodělal?

Dřív, než mě začala policie podezřívát, jsem sundal oblek ze štěnice a zkusil si ho. Měl jsem skoro všechno hotové, do odletu lodi zbývala asi hodina. Moudře jsem čas využil k návštěvě automatické čistírny a nechal si všechny nové šaty vyčistit a vyžehlit. Pro celníky nic zajímavého, kromě kufru s nenošeným šatstvem.

Celní prohlídka trvala jen okamžik, a když byla loď z poloviny plná, nastoupil jsem také a usadil se poblíž letušky. Flirtoval jsem s ní, dokud neodešla, když si mě předtím zařadila do kategorie mužský, drzý a protivný. Starší slečna sedící vedle si mě zařadila do stejné škatulky a hleděla z okna s očividně zledovatělými rameny. Spokojeně jsem podřimoval, protože než aby si vás někdo všiml jen tak, je lepší, aby si vás všiml a zařadil do nějaké kategorie. Váš zevnějšek se smíchá se všemi ostatními chlapíky, kteří s vámi v šuplíčku jsou, a tím to končí.

Když jsem se probudil, byli jsme už skoro na planetě X; napůl jsem klímal v křesle, dokud jsme nepřistáli a pak, zatímco celníci odbavovali moje zavazadlo, jsem vykouřil doutník. Zamknutý příruční kufřík plný peněz nevzbudil podezření, protože jsem předvídavě již před šesti měsíci padělal papíry s uvedením zaměstnání na bankovního kurýra. Meziplanetární kredit v tomto systému skoro neexistoval, takže celníci byli zvyklí vídat spoustu hotových peněz, jak cestují sem a tam.

Spíše ze zvyku jsem opět zmlátil stopu a usadil se ve velkém průmyslovém městě Brouggh vzdáleném přes tisíc kilometrů od místa přistání. Vybaven zcela novou sadou průkazů totožnosti jsem se zapsal v hotelu na předměstí.

Po takové práci obvykle měsíc či dva odpočívám, tentokrát moc ne. Když jsem si po městě vyřizoval různé pochůzky, abych obnovil osobnost Jamese diGrize, měl jsem zároveň oči otevřené, a díval se po nové příležitosti. Hned první den jsem uviděl něco naprosto bez debaty - a každým dnem to vypadalo lépe a lépe.

Jedním z hlavních důvodů, proč jsem zůstával mimo dosah ramen spravedlnosti hodně dlouho, bylo, že jsem se nikdy neopakoval. Vymýšlel jsem si bezvadné roztomilé triky, které jsem jednou použil a pak už se k nim nikdy nevrátil. Spojovalo je jediné to, že mi přinášely peníze. Zatím jsem nezkusil ozbrojenou loupež. Měl jsem nejvyšší čas změnit styl a teď k tomu byla příležitost.

Věnoval jsem se ožívování břichatého Kluzkého Jima a zároveň kul plán nové operace. Byl hotov zároveň s novými rukavicemi s otisky prstů. Jednoduchý jako všechny dobré plány; čím méně detailů, tím méně můžete zkazit.

Měl jsem v úmyslu přepadnout Korala, největšího obchodníka ve městě. Každý večer přesně ve stejnou dobu odváželo obrněné auto denní tržbu do banky. Čekala mě vzrušující odměna - obrovská suma v malých nesledovatelných bankovkách. Jediný problém mi vrtal hlavou, jak jeden člověk pobere takovou hromadu peněz? Jakmile jsem měl odpověď i na tuto otázku, mohl jsem operaci spustit.

Všechno jsem si samozřejmě sumíroval jenom v duchu, dokud osobnost Jamese diGrize nebyla opět připravena. Ten den, když jsem si znovu navlékl těžké břicho, jsem se cítil jako bych zase oblékl uniformu. Skoro se zadostiučiněním jsem si zapálil cigaretu, pak se pustil do práce. Den či dva jsem si

obstarával nezbytné pochůzky a jednoduché krádeže a měl jsem všechno po kupě. Následující odpoledne jsem zasvětil práci.

Klíčem k operaci byl velký tahač s nákladákem, který jsem koupil a který potřeboval pár nezbytných vnitřních úprav. Zaparkoval jsem ho v uličce ve tvaru L asi půl míle od Korala. Skoro ji zablokoval, ale na tom nezáleželo, protože ožívala jen brzy ráno. K obchodnímu domu jsem se blížil vycházkovým krokem, dorazil jsem k němu skoro zároveň s obrněnou dodávkou. Opřel jsem se o zeď obrovské budovy a díval se, jak strážé vynášejí peníze. Moje peníze.

V někom s malou představivostí by ten pohled asi vyvolal bázeň. Nejméně pět ozbrojených strážců stálo kolem vchodu, další dva v dodávce a kromě nich řidič a závozník. Jako další preventivní opatření vrnely u chodníku tři motocykly, které budou chránit dodávku po cestě. Ach, jak působivé! Musel jsem za cigaretou skrýt ušklíbnutí, když jsem si pomyslel, co se s těmi pracovními opatřeními stane.

Počítal jsem ruční nákladní vozíky, vyvážející peníze. Vždycky patnáct, ne méně, ne víc, taková praxe mi umožnila rozhodnout přesně, kdy začít. Když byl naložen čtrnáctý vozík, ve vchodu se objevil patnáctý. Řidič dodávky počítal stejně jako já, vylezl z kabiny a zamířil k rozevřeným dveřím vzadu, aby je po naložení posledního vozíku zamkl.

Perfektně sehraní jsme oba prošli kolem dodávky. V momentě, kdy míjel zadní blatník, jsem byl u kabiny, tiše a lehce jsem se do ní vyšplhal. Závozník měl akorát čas otevřít pusu a vykulit oči, ale to už měl na klíně anestetickou bombu; okamžitě se zhroutil. Já jsem měl v nose samozřejmě patřičné filtry. Levačkou jsem startoval motor a pravačkou jsem zároveň spojovacím okénkem vhodil dozadu další bombu. Zaslechl jsem několik uspokojivých úderů, když se strážé skládaly na pytle drobných.

Všechno trvalo šest vteřin. Strážé na schodech si teprve začínaly uvědomovat, že se něco děje. Zamával jsem jim oknem na pozdrav a odpálil s dodávkou od chodníku. Jeden z nich se pokusil utíkat a skočit do rozevřených dveří, ale trochu se opozdil. Všechno se stalo rychle, nikoho ani nenapadlo střílet, a to jsem byl přesvědčený, že pár kulek za mnou pošlou. Usedlý život těchto planet přece jenom zpomaluje reflexy. Řidiči motocyklů se probrali rychleji; vyrazili za mnou dřív, než dodávka ujela třicet metrů. Zpomalil jsem, aby mě dojeli, a pak jsem přidal jen tolik plynu, aby mě nemohli předjet.

Samozřejmě spustili sirény a ani jejich pušky nezahálely; přesně tak, jak jsem očekával. Hasili jsme si to ulicí jako tryskáče, ostatní auta před námi prchala na všechny strany. Strážci vůbec neměli čas si všimnout, že mi krásně uvolňují cestu útěku. Dobře jsem se bavil, a myslím, že jsem se hlasitě chechtal, když jsem dodávku protahoval kolem těsných rohů.

Poplach běžel v plném proudu a určitě už začali blokovat ulice - ale moje půlmíle uběhla při naší rychlosti jako nic. Za několik vteřin jsem před sebou zahlédl ústí nové uličky. Stočil jsem dodávku do ní a zároveň stiskl knoflík své kapesní vysílačky.

Po celé délce ulice se vznítily dýmavnice. Samozřejmě, že jsem je dělal podomácku, stejně jako ostatní výbavu, přesto se z nich nad vozovku vyvalil mrak potřebné hustoty. Strhl jsem dodávku trochu doprava, až jsem nárazníky dřel o zeď, a zmírnil jsem rychlost, tak jsem mohl řídit podle hmatu. Motocykly si to samozřejmě dovolit nemohly, a musely buď zastavit, nebo se řítit po hlavě do temnot. Doufám, že si vybraly správnou variantu a nikdo se nezranil.

Stejný rádiový impuls, spouštějící dýmavnice, měl otevřít i zadní sajtnu mého nákladáku, a spustit rampu. Při zkouškách fungovalo všechno báječně, mohl jsem jenom doufat, že na ostro se to povede taky. Zkusil jsem podle rychlosti a času odhadnout vzdálenost, kterou jsem v uličce urazil, ale trochu jsem se spletl. Přední kolo dodávky s hrozivým křapnutím narazilo na rampu a obrněný vůz spíš vletěl než vjel dovnitř velkého nákladáku. Malinko mě to vyvedlo z

míry, ale stačil jsem dupnout na brzdu dřív, než jsem se propasíroval přepážkou do kabiny.

Kouř vyrobil hutnou mlhu, vypadalo to tu jako o půlnoci, což spolu s mým otřeseným mozkiem skoro zkazilo celou operaci. Drahocenné vteřiny utíkaly a já se opíral o stěnu korby a snažil se zorientovat. Nevím, jak dlouho jsem se sbíral, ale když jsem konečně doklopýtal k zadní plošině, zaslechl jsem hlasy strážců, jak hulákají sem a tam skrz dým. Slyšeli, jak rampa třískala, když jsem ji zvedal, tak jsem vyhodil další dvě plynové bomby, abych je zklidnil.

Mlha pomalu řídla, když jsem vylézal z kabiny tahače a začal startovat. O pár stop níž se silnice i se mnou vyhoupla na slunce. O dalších několik stop dál ulička ústila na hlavní třídu, zahlédl jsem, jak tudy prolétla dvě policejní auta. Jakmile nákladák dojel, zastavil jsem a pořádně se podíval po všech svědcích. Nikdo nejevil zájem ani o auták, ani o uličku. Vypadalo to, že veškeré pozdvižení zůstává na druhém konci. Přidal jsem plyn a vyjel na hlavní, pryč od obchodu, který jsem právě vyloupil.

Samozřejmě jsem tím směrem jel pouze pár bloků a pak jsem zabočil do postranní ulice. Na dalším rohu jsem znovu zatočil a jel zpátky ke Koralovi, k dějišti nedávného zločinu. Chladný vzduch proudící okénkem dovnitř mi udělal dobře, takže jsem si dokonce pískal, když jsem protahoval velký nákladák přístupovou komunikací.

Vyjet přímo před Koralem a podívat se na celý ten rozruch by bylo příjemné, ale říkal bych si jen o další starosti. Čas hrál pořád důležitou roli.

Měl jsem pečlivě naplánovanou cestu ulicemi, které se vyhýbaly husté dopravě, jednou jsem se taky dal. Po několika minutách jsem vjel do nákladového prostoru v zadním traktu vyloupeného domu. Trochu rozruchu se tu také objevilo, ale ztratil se v běžném shonu. Sem tam si hloučky řidičů nebo nákladových předáků vyměňovaly názory na loupež, protože se však roboti nevybavují, šla práce normálně svým tempem. Vzrušení lidé si mého auta samozřejmě ani nevšimli, a tak jsem se s ním zařadil k ostatním. Vypnul jsem zapalování, pohodlně si sedl a s úlevou vydechl.

První jednání bylo u konce. Ale druhé bude stejně důležité. Vydoloval jsem z břicha pomůcku, kterou do práce vždycky nosím pro případ takového vypětí, jaké nastalo teď. Normálně na povzbuzující prášky nevěřím, ale byl jsem trochu grogy z toho střelení kolem. Dva kubíky Linotenu do předloktí mě rychle postavily na nohy. K zádi ložné plochy jsem si vykračoval docela lehce.

Závozník i strážci byli pořád bez sebe a vydrží tak ještě nejméně deset hodin. Poskládal jsem je do řady před dodávkou tak, aby mi nepřekáželi, a pak jsem se dal do práce.

Obrněné auto nákladák skoro vyplnilo, což jsem předpokládal.

Proto jsem krabice natěsnal ke stěnám, pěkně pevně přepravní bedny, potištěné Koralovou firmou. Ukradl jsem je v jeho skladišti, nikdo si toho nevšiml. Skládal jsem krabice a připravoval je k balení. Rovnal jsem svazky peněz do krabic a brzo jsem z toho byl zpocený. Musel jsem si sundat košili.

Trvalo mi skoro dvě hodiny, než jsem krabice naplnil a zapečetil páskou. Každých deset minut jsem vykukoval škvírou ve dveřích; venku šlo všechno normálně. Policie nepochybně obklíčila celé město a pročešávala jednu ulici po druhé. Byl jsem naprosto přesvědčený, že poslední místo, kde by je napadlo dodávku hledat, je zadní trakt postiženého obchodu. Ve skladišti, odkud jsem si vzal krabice, bylo také dost přepravních listů. Lepil jsem je tedy na bedny a popisoval je různými adresami a samozřejmě je maskoval.

Už byla skoro tma, ale já věděl, že nakládat se bude celou noc. Motor chytil hned napoprvé, odlepil jsem ho z parkoviště a pomalu zacouval na volné prostranství. Byl jsem v prostoru, kde se stýkal nakládací dok s vykládacím. Zastavil jsem se u dělicí čáry, jak jsem mohl nejbliž. Nesklopil jsem zadní stěnu, dokud se všichni ostatní nedívali jiným směrem. I ten nejhlupejší z nich by se mohl zajímat, proč tady ten nákladák vykládá zboží vlastní firmy.

Když jsem bedny stavěl na platformu, přetahoval jsem přes ně dehtovanou plachtu, což trvalo jen pár minut. Až když jsem nákladák zavřel a zamkl, sedl jsem si na jednu krabici a dal si cigaretu.

Nečekal jsem dlouho. Dřív, než jsem dokouřil, procházel kolem mě robot z nakládacího oddělení tak blízko, že jsem na něj zavolaal.

"Tady! M-19, který to nakládal, spálil brzdy, raději dohlédni, ať s tím zacházejí opatrně."

Oči mu plály služební horlivostí. Některé vyšší typy berou svou práci hrozně vážně. Musel jsem rychle uskočit, když se ve vjezdu za mnou najednou objevily nákladní vozíky. Nastal shon nakládání a třídění, a můj náklad z platformy zmizel: Zapálil jsem si další cigaretu a chvíli se díval, jak jsou krabice kódovány a razítkovány a nakládány na odjíždějící auťáky a místní dopravníky.

A mě zbývalo už jen nechat dodávku v nějaké zastrčené ulici a změnit si osobnost.

Když jsem nastupoval do nákladáku, poprvé jsem zaznamenal, že něco nehraje. Celou dobu jsem sledoval brány - ale ne dost pozorně. Auta odjížděla a přijížděla. Teď mě to praštilo jako rána kladivem na solar plexus. Byla pořád stejná! Právě vyjížděl velký červený tirák. Slyšel jsem, jak se ulicí ozývá jeho ryk, který postupně utichal do líného brumlání. Když se znovu rozeřval, neodjížděl pryč, ale vracel se dovnitř druhou bránou. Za zdí čekaly policejní vozy. Čekaly na mě.

Poprvé za svou utěšenou kariéru jsem cítil pronikavý strach šťvaného člověka. Poprvé mi policie byla na stopě - a když jsem to nečekal. Nejdřív myslet, pak jednat. Pro tuto chvíli jsem byl v bezpečí. No jistě, šli po mě pomalu, jako by netušili, kde mě na obrovském prostranství hledat. Jak mě našli? Tohle bylo důležité! Místní policajti jsou zvyklí, že tu kriminalita téměř neexistuje, nemohli mě vystopovat tak rychle. Ale já vlastně žádnou stopu nezanechal, a kdo na mě nastražil past tady, řídil se logikou a úsudkem. Mozkem mi mimoděk projela dvě slova. Zvláštní jednotky.

Nikdy se o nich nic nepsalo. V galaxii se o nich jen šeptalo. Zvláštní jednotky, odnož ligy, která se zabývá problémy, jež jednotlivé planety nemohou samy zvládnout. Jednotky, které pravděpodobně skoncovaly se zbytkem Raiderovy přepadovky, vyřadily z činnosti ilegální obchodní firmu TZ, nakonec chytily Skokana a teď chtějí mne.

Čekaly venku, aby se mnou pěkně zatočily. Pomýšlely na všechny únikové cesty stejně jako já - a zablokovaly je. Musel jsem přemýšlet rychle a musel jsem přemýšlet správně.

Ven vedou jenom dvě cesty. Branami nebo skladištěm. Brány byly příliš dobře hlídané, než aby se mi podařilo prorazit, ve skladišti se spíš najdou nějaké cesty ven. Musí to být tudy. Když jsem docházel k tomuto závěru, věděl jsem, že jiné mozky k němu dospěly taky a že lovci se už pohnuli, aby zatarasili i tyto východy. To mi nahnalo strach - a stejně tak i rozzuřilo. Myšlenka, že na mě někdo dokázal vyvrát, byla odporná. Ať si to zkusí - ale budou si muset za svoje peníze pěkně zaběhat. V záloze mi zbývalo ještě několik triků.

Nejdřív zmatení směru. Nastartoval jsem, zařadil nízkou rychlost a zamířil k bráně. Když proti mně vyjel auťák, zamkl jsem volant svorkou, vyskočil z kabiny a vydal se krokem ke skladišti. Vevnitř jsem s sebou hodil. Za zády jsem slyšel nějaké střelení, dunivé výbuchy a spoustu křiku. To už bylo lepší.

Na vratech skladiště byly zapojeny noční pojistky. Staromódní poplašné zařízení, které jsem ve chvílce rozpojil. Paklícem jsem otevřel, kopancem zase rychle zabouchl a rozběhl se pryč. Žádné poplašné zvonění se neozvalo, ale já věděl, že čidlo někde v budově prozradilo, že se vrata otevřela. Utíkal jsem co nejrychleji ke dveřím na protilehlé straně. Než jsem jimi prošel, ujistil jsem se, že poplašné zařízení je rozpojeno. Za sebou jsem zamkl.

Nejtěžší věc na světě je utíkat a být přitom úplně zticha. Plíce jsem měl v jednom ohni. Několikrát jsem před sebou zahlédl záblesky světla a musel jsem klusat. Měl jsem štěstí, že mě nezahledli. U dveří, kterými jsem chtěl projít, stáli dva muži. Držel jsem se u zdi, přišoural jsem se co nejbliž a ze vzdálenosti dvaceti stop jsem hodil plynový granát. Sekundu jsem byl přesvědčen, že mají plynové masky a že tím pádem končím - a pak se složili na zem. Jeden blokoval dveře, odvalil jsem ho stranou a otevřel je na pár palců.

Světlomet nebyl dál než třicet stop; když se rozžal, spíš bolel než oslňoval. Práskl jsem sebou v okamžiku, kdy to rozpálili a kulky z automatické pistole prokousaly v plechu řadu svítivých dírek. Uši mi zalehly duněním vybuchujících střel a já jen rozeznával dusot běžících nohou. V ruce jsem držel svou pětasedmdesátku, skrz dveře jsem vystřílel celý zásobník, ale mířil jsem tak vysoko, abych nikoho nezranil. Nezastaví je to, ale trochu je tím zdržím.

Začali zase pálit, venku jich musela být celá četa. Kousky umělé hmoty odletovaly od stěny a kulky hvízdaly chodbou. Tím mě kryly. Věděl jsem, že se ke mně nikdo nepřiblíží zezadu. Skrčil jsem se co nejvíc a plazil se opačným směrem, pryč z dostřelu. Dvakrát jsem zahrnul za roh, až jsem byl tak daleko, že jsem si dovolil vstát. Třásla se mi kolena a před očima mi plavaly barevné skvrny. Světlomet udělal dobrou práci, v šeru jsem sotva viděl.

Pohyboval jsem se pomalu a snažil se stále dostat co nejdál od střelby. Četa začala střílet, jakmile jsem pootevřel, to znamená, že mají příkaz střílet na každého, kdo se pokusí opustit budovu. Pěkná past. Policajti uvnitř budou hledat tak dlouho, dokud mě nenajdou. Když se pokusím dostat ven, rozmetají mě na kousky. Měl jsem pocit, že jsem krysa chycená do pasti.

Ve skladišti se najednou rozsvítila všechna světla a já na místě ztuhl. Stál jsem u zdi velké předváděčky zemědělského zboží. Naproti mě přes místnost stáli tři vojáci. Spatřili jsme se naráz; vrhl jsem se ke dveřím a kolem mě zapleskaly kulky. Tak vojáci jsou tu taky, jdou po mně teda fest. Na druhé straně průchodu byl přivolávač výtahu - a schody nahoru. Vrazil jsem do kabiny a zamáčkł knoflík do suterénu, jen tak tak jsem stačil vyletět zavíracími dveřmi ven. Schody byly kus zpátky ve směru blížících se vojáků, měl jsem pocit, že jim běžím přímo do rány. Vyrázil jsem nahoru a na prvním odpočívadle jsem byl dřív než oni v přízemí. Štěstí stálo pořád při mně. Neviděli mě a byli si jistí, že jsem jel dolů. Ztěžka jsem se opřel o stěnu, poslouchal křik a pískání, když směřovali honičku do sklepa.

V celé tlupě to jednomu myslelo. Zatímco ostatní sledovali stopu podle sluchu, slyšel jsem ho, jak se pomalu vydal po schodech nahoru. Nezbyly mi už žádné plynové granáty, takže jsem mohl jediné stoupat před ním a snažit se nevydat ani hlásku.

Kráčel pomalu a stejnoměrně a já zůstával před ním. Tak jsme prošli čtyři poschodí, já v ponožkách a s botami kolem krku, on dutě dupající v těžkých botách po kovových schodech za mnou.

Když jsem našlapoval do pátého poschodí, strnul jsem s nohou ve vzduchu.

Někdo jiný se blížil shora, někdo se stejným vojenským botama. Našel jsem východ do chodby, otevřel ho a proklouzl. Předě mnou se táhl dlouhý koridor lemovaný nějakými kanceláři. Rozběhl jsem se podle nich a snažil se někam zabočit, než se dveře za mnou otevrou a trhavé střely ze mě udělají kaši. Chodba se zdála nekonečná a já najednou věděl, že se na konec nedostanu včas.

Byl jsem krysa, která hledá díru - a tady žádná nebyla. Všechny dveře, které jsem zkusil, byly zamčené. Dveře ze schodiště se za mnou otvíraly a pistole se zvedala.

Neodvážil jsem se obrátit a podívat se, ale cítil jsem ji. Náhle mi pod rukou povolily jedny dveře a já vpadl do místnosti dřív než jsem si uvědomil, co se stalo. Zamkl jsem za sebou a opřel se zády o zeď. Hekal jsem ve tmě jako vyčerpané zvíře.

Pak se rozsvítilo světlo; za stolem seděl muž a usmíval se na mne.

Existuje určitá hranice, po kterou je lidský organismus schopný vnímat šoky. Já té hranice dosáhl. Bylo mi jedno, jestli mě zastřelí nebo nabídne cigaretu - já byl u konce sil. Udělal to druhé.

"Vezměte si, diGrizi, věřím, že vám přijde k chuti."

Tělo je otrokem zvyku, i v bezprostřední blízkosti smrti reaguje vžitým způsobem. Prsty se vlastní vůlí pohnuly a vzaly si cigaretu, moje rty ji sevřely a plíce probudily k životu. Oči neustále pozorovaly člověka za stolem a čekaly, kdy je dostihne smrt.

Musel to poznat. Mávl rukou k židli a úzkostlivě držel ruce na stole. Pořád jsem totiž třímal pistoli a mířil na něj.

"Sedněte si, diGrizi, a dejte ten kanón pryč. Kdybych vás chtěl zabít, udělal bych to dřív než jsem vás zahnal do téhle místnosti." Zdvihl překvapeně obočí, když si všiml mého výrazu. "Snad jste si nemyslel, že jste tu skončil náhodou?"

Právě to jsem si myslel až do téhle chvíle. Za svoji neschopnost inteligentně usuzovat jsem se zastyděl. Přelstili mě a porazili. Mohl jsem se jedině důstojně vzdát. Hodil jsem pistoli na stůl a dopadl na nabízenou židli. Muž pistoli pořádkumilovně zavřel do šuplíku a trochu se uvolnil.

"Chvíli jste mi dělal starosti, jak jste tu stál, koulel očima a mával kolem sebe tou dělostřeleckou výbavou."

"Kdo jste?"

Usmál se příkrému tónu mého hlasu. "No, nezáleží na tom, kdo jsem. Záleží na tom, jakou organizaci představuji."

"Jednotky?"

"Přesně tak, Speciální jednotky. Nemyslel jste si přece, že jsme místní policie, že? Měla rozkaz zastřelit vás na potkání. Až když jsem jim řekl, jak vás najít, dovolili našim začít akci. Pár mužů jsem měl v budově, ty co vás zahnali sem. Zbytek s nervózními prsty na spouštích jsou místní."

To nebylo příliš lichotivé. Zmáčkli mě jako obyčejného M robota, u kterého se dá předvídat každý krok. Muž za stolem - teprve teď jsem si všiml, že mu je tak pětadesát - mě prohlédl skrz naskrz. Hra skončila.

"Tak dobře, pane Detektive, dostal jste mě a nemá smysl to protahovat. Další bod programu? Psychologické přeorientování, lobotomie, nebo prostá popravčí četa?"

"Je mi líto, nic takového. Jsem tady, abych vám nabídl práci v Jednotkách."

Smíchy jsem málem spadl se židle. Já! James diGriz, meziplanetární lupič, zaměstnaný jako policajt. To bylo příliš. Muž trpělivě seděl a čekal, až mě záchvat přejde.

"Uznávám, že to má svou humornou stránku - ale jen na první pohled. Až přestanete a zamyslíte se, přijdete na to. No, kdo podle vás má lepší kvalifikaci chytat zloděje než jiný zloděj?"

Na tom něco bylo, ale neměl jsem v úmyslu kupovat si svobodu jako policejní práskač.

"Zajímavá nabídka, ale nechci se z toho dostat za cenu, že budu krysa. Dokonce i zloději mají jisté zásady, chápete?"

Rozčílil se. Byl větší, než vypadal, když seděl za stolem a jeho pěst, co mi rozklepla obličej, byla velká jako bota.

"Co mi tu vykládáte za pitomosti? Jak z televizní detektivky. V životě jste nepotkal jiného zloděje, a vy to dobře víte! A kdyby přece, s radostí byste ho udal, pokud by z toho pro vás něco koukalo. Základem vašeho života je individualismus - a navíc radost, že děláte něco, co ostatní nemohou. Hezky rychle si to přeberte. Teď už si nemůžete hrát na meziplanetárního playboye, ale můžete dělat práci, která bude vyžadovat každý kousek vašich speciálních schopností a talentu. Zabil jste někdy člověka?"

Ta náhlá změna chování mě vyvedla z míry, takže jsem při odpovědi zakoktal:

"Ne..., pokud vím tak ne."

"Nezabil. Nejste vrah, to jsem vyčetl z vašeho záznamu dřív, než jsem po vás šel. Proto taky vím, že se k Jednotkám přidáte a rád půjdete po jiných zločincích, kteří jsou nemocní, ne že by jenom protestovali proti společnosti. Půjdete proto po lidech, kteří mohou zabít a mít z toho radost."

Byl velice přesvědčivý, na všechno našel odpověď.

Zůstal mi už jenom jeden argument a vytáhl jsem ho v posledním záchvatu obrany.

"Ale až Jednotky přijdou na to, že najímáte napůl reformované kriminálníky, aby dělali špinavou práci, tak nás oba postaví za svítání ke zdi."

Tentokrát se rozchechtal on. Neviděl jsem na tom nic směšného, takže jsem se tvářil důstojně, dokud nepřestal.

"Tak zaprvé, chlapče, já jsem Jednotky - aspoň jejich velitel - a jakpak si myslíte, že se jmenuju? Harold Peters - Skokan, tak je to!"

"Snad ne Skokan, co ..."

"Právě ten. Skokan Napolapitelný. Ten, který vyloupil Pharsydion II během letu a spáchal všechno, o čem jsi, jak doufám, četl za svého jinak promarněného mládí. Naverbovali mě stejně, jako chci já vás."

To mě zlomilo.

Viděl, jak se mi protáčejí panenky a zasadil mi poslední ránu.

"A kdo si myslíte, že jsou ostatní naši agenti? Nemyslím naše jasnooké absolventy technických škol, kteří jsou v té četě dole, já myslím skutečné agenty. Lidi, kteří plánují operace, připravují terén a dohlízejí, aby všechno klapalo. To jsou zloději. Všichni, čím lepší byli, tím lépe si vedou i v Jednotkách. Vesmír je veliký, ohromný a plný rvaček, a budete překvapení, jaké problémy se v něm objevují. Na takovou práci můžeme brát jenom lidi, kteří už opravdu uspěli. Přijímáte?"

Seběhlo se to příliš rychle a neměl jsem čas se rozmyslet, asi bych se hádal ještě hodinu. Ale kdesi v koutku duše už jsem se rozhodl, nemohl jsem říct ne.

A u srdce mě začalo něco hrát. Lidé jsou přece jenom společenská rasa, i když jsem to léta odmítal uznat.

Rozhodl jsem se pokračovat v nejojedinejší práci ve vesmíru - jenom při ní už nebudu tak sám.

Přeložila LINDA BARTOŠKOVÁ